

15. Usedlosti Prahy 5 – PPP 31 – čtvrtek 16. 10. 2025

Start: 16:00 – 18:00 hodinou v restauraci Ladronka, Plzeňská 208, Praha 5 – Košíře (zastávka tram. 9, 10, 15, 16 Kavalírka) GPS: N 50°4.20598', E 14°22.09193'

Od startu dojdou na tramvajovou stanici směr Motol a jakoukoliv tramvají dojedou do stanice **Hlušičkova**, opatrně přejdou rušnou ul. Plzeňská, půjdu →VPRAVO, po 50 m zahnu ←VLEVO, stoupám ul. Hlušičkova ke křižovatce, kde odbočím →VPRAVO do ul. Ke Kontruktivě a pokračuji přes koleje až k usedlosti **Dvůr Háje**. Obejdu usedlost, na křižovatce u božích muk se vydám mírně →VPRAVO a hned opět →VPRAVO dojdou po prašné cestě až k trati, kde ←VLEVO po 60 m stojí kaple **Nalezení sv. Kříže a sv. Heleny**. [od startu 1,4 km]

Samokontrola: Jak se jmenuje Administrátor kaple a kolik titulů má před i za jménem?

.....

Prohlédnu si kapli, vrátím se na křižovatku s božími mukami a pokračuji mírně →VPRAVO ul. Na Rohu Háje, až dojdou ke křižovatce, pokračuji dále ↑ROVNĚ ul. K Hájm, po cca 400 m půjdu po silnici, tedy po levé krajnici, a dojdou k restauraci **U Petrů**. [3,4 km] Po přechodu přejdu ↑ROVNĚ rušnou Bucharovu do ul. Upolínova ↑ROVNĚ, dojdou na rozcestí po 200 m a dám se mírně ←VLEVO jdu kolem zahrádek, podejdu koleje, →VPRAVO za sebou nechám žst. Praha-Stodůlky a pokračuji hájkem okolo vilek a sportovního areálu. Hned za areálem mohu →VPRAVO kolem plotu a sochy Dia pěšinou stoupat k usedlosti, nebo dojdou až k soše sv.

Alternativní, tedy šízená, cesta 5 km – Nepůjdu ke kapli Nalezení sv. Kříže a sv. Heleny, ale dám se od božích muk vlevo a dál dle popisu. U Cibulky půjdu okolo zdi usedlosti vlevo (i vpravo) pěšinou, u severního (či jižního) pavilonu zahnu vlevo, dojdou k ul. v Břizkách, pokračuji ul. Píseckého kolem kostela na Plzeňskou a vpravo do cíle, ale vynechám Kotlářku.

Pochod se uskuteční za každého počasí. Každý se účastní na vlastní nebezpečí, děti do 15 let pouze v doprovodu plnoleté osoby. Pokud nestihnete dojet do cíle, kde vás budeme očekávat do 20:00 hodin, dejte nám, prosím, vědět na tel. číslo: 736643873.

Jana Nepomuckého, kde zabočím ostře →VPRAVO a pokračuji silničkou (nebo pěšinou) do mírného kopce až k usedlosti **Cibulka**. [5,5 km]

Po prohlídce Cibulky, kdy stojí za to si projít i park s mnoha sochami, čínským pavilonem nebo vyhlídkovou věží, se vrátím po silničce či pěšině dolů k soše sv. Jana Nepomuckého, dám se →VPRAVO a po pár metrech přejdu po přechodu Plzeňskou ulici. Ujdu pár metrů →VPRAVO od pumpy, první ulicí odbočím ←VLEVO a **hned** →VPRAVO stoupám vzhůru slepou ulicí. Na další křižovatce mírně ←VLEVO, po pár metrech se cesta změní v pěšinu, kterou pokračuji hájem k asfaltce, kde zahnu ←VLEVO a stojím před bránou usedlosti **Kotlářka**. [6,3 km]

Dále se vydám panelovou cestou, jež se změní na pěšinu okolo zdi **Košířského hřbitova**, [6,6 km] nakouknu dovnitř, protože je zde několik zajímavých náhrobků, a pak pokračuji na hlavní ulici →VPRAVO dolů až k tramvajové točně v Ul. Plzeňská.

Nebo půjdu rovnou silničkou kolem školy na křižovatku, kde odbočím →VPRAVO do ul. Pod Kotlářkou, dojdou k tramvajové točně a ul. Plzeňská.

Pokračuji ve směru a po 300 metrech jsem v **cíli v Restauraci Ladronka** [7,9 km], kde na mě čekají pořadatelé mezi 18. a 20. hodinou. <https://mapy.com/s/mocanokeza>
Trasa: 8 km (šízená 5 km). **Čas:** 134 minut. **Výškový profil:** ↑108, ↓195.

Dvůr Háje (Hájčí dvůr, Angelovský dvůr) – bývalá hospodářská usedlost okraji přírodní památky U Hájů. Dvůr je chráněn jako kulturní památka České republiky, původně obklopená lesy a polnostmi leží jako samota na severním okraji katastru Stodůlek. Vznik je datován do počátku 19. století. Nejbližším stavením byl hostinec Bílý Beránek z roku 1740. Ve 30. letech 19. století dvůr koupil průmyslník a bankéř rytíř Leopold Lämmel, první ředitel České spořitelny. Hájčí dvůr užíval se svou rodinou jako letní sídlo. 1836 při přestavbě vznikl patrový letohrádek na čtvercovém půdorysu, venkovním schodištěm propojený s původním obytným stavením. Později přistavěná sýpka, stáje a stodola uzavřely rozlehlý čtvercový dvůr. Po r. 1945 usedlost sloužila zčásti jako skladiště, zbytek byl opuštěný. 2005 byla ve vlastnictví Nadace českého fondu umění, která zde restaurovala barokní sochy. O dvůr se přihlásili dědicové, kteří jej nyní spravují a dávají do původní podoby. 2014 byla provedena oprava krovu severního křídla budovy včetně obnovení původní nedochované věže. V současné době probíhají na tomto objektu další rekonstrukční práce.

Kaple Nalezení sv. Kříže a sv. Heleny – Barokní kaple z pol. 18. stol. pravděpodobně podle návrhu K. I. Dientzenhofera. Kruhová stavba s mělkými bočními kaplemi a kruhovým kněžištěm, sklenuta kupolí s lunetami. Interiér je zdoben nástěnnými malbami. Na oltářní nástěnné malbě je znázorněna scéna nalezení svatého kříže, jak ji podává Legenda Aurea (Zlatá legenda). Obraz na klenbě apsidy nad oltářem znázorňuje vítězství křesťanství nad pohanstvím. Dnes je objekt kaple v soukromém vlastnictví a pravidelně každou neděli od 9.00 hodin se zde konají řeckokatolické bohoslužby.

U Petru – Restaurace byla založena roku 1926 jako zájezdní hostinec s ledárenskými sklepy a prostornou zahradou. Po celou dobu své existence restaurace nepřerušila provoz. Za druhé světové války zde byla zřízena centrála červeného kříže a řídicí středisko Stodůleckého odboje. Majitelkou byla paní Petrová, jejíž podobizna dohlíží na restauraci dodnes. Čepovalo se zde pivo Staropramen až do devadesátých let. Pak přišel pivovar Gambrinus, dnes se zde čepujeme znovu tankový Staropramen, ovšem v nabídce je i několik druhů piv malých pivovarů. Do r. 1989 objekt spravoval národní podnik včela a po 1989 se v restauraci vystřídali různí nájemci. Od roku 2000 je restaurace opět v rodinných rukou rodiny Zemanů.

Cibulka, pův. Na Cibulkách – má velmi bohatou historii, která se datuje již od 14. stol, kdy patřila Jindřichu Názovi, písaři dvorní kuchyně Karla IV. V 16. stol. se stala majetkem rodu Cibulkových z Veleslavína, ti poskytli své jméno i celé přilehlé oblasti. Malé hospodářství bylo sice rozšířeno o několik polí a ovocný sad, nejdůležitější částí však byly vinice, kterými byla oblast dnešních Košíř vyhlášena. Během třicetileté války byla Cibulka značně poničena a později dokonce naprosto zpustla. Právě v takovém stavu usedlost roku 1681 koupil univerzitní profesor Johann Georg von Funcke. Celou oblast znovu obnovil. Významným přelomem se stal rok 1817, kdy se novým majitelem stal poslední pasovský kníže-biskup Leopold Leonhard Raymund z Thun-Hohensteinu, který se rozhodl pro radikální přestavbu celého areálu. Po jeho smrti však Cibulka vyhořela, postupně začala chátrat a upadla do bezvýznamnosti. Posledním soukromým majitelem Cibulky byl statkář Josef Hyross, který ji kvůli finančním problémům roku 1922 odprodal pražské obci. Zkáza komplexu stále pokračovala. Zámeček se rozpadal, sochy byly kradeny a poškozovány, na volných plochách anglického parku byla provedena necitlivá výsadba. V době socialistického režimu v 70. letech 20. stol. byly provedeny další hrubé zásahy a v rámci rozvoje byl postaven dřevěný altán. Od r. 1987 vlastnila Cibulku Česká spořitelna. Polistopadový soukromý majitel, společnost Cibulka a. s., neměl na opravu objektu dostatek financí a usedlost dále chátrala. Do zásahu policie v květnu 2015 byla zanedbaná usedlost několik let obývána squatterry. 2021 společnost Cibulka a. s. koupila Nadace rodiny Vlčkových, financovaná ředitelem společnosti Avast Software Ondřejem Vlčkem a jeho manželkou Katarínou Vlčkovou, která je lékařkou mobilního hospice Cesta domů. Jejich cílem téměř rozpadlou usedlost rekonstruovat a přeměnit na dětský hospic a paliativní středisko, dále zde má vzniknout komunitní a vzdělávací centrum s kavárnou. 29. 3. 2025 byl zprovozněn první objekt usedlosti Cibulka, kavárna Café Cibulka.

Kotlářka – Již v 15. stol. zde byla založena vinice. 1657 koupil původní vinici novoměstský kotlář Melichar Werschauer. 1735 se místní vinice zvětšily o sousední vinici Kaničkářku (pojmenována podle staroměstského tkaničkáře Kryštofa Štoffa). Kvůli válkám ale byly vinice roku 1742 poničeny. Usedlost byla založena až na konci 18. stol. Po požáru 1840 byla usedlost přestavěna ve stylu anglické gotiky. Tvoří ji dvě obytné a čtyři hospodářské budovy se stodolou. Budovy obklopují dva dvory, které jsou spojeny branou. Nedaleko usedlosti stojí budova původního viničního lisu z konce 18. stol. (Lis byl ale narušen novodobými úpravami.) U usedlosti se zachovaly i vinné sklepy. Od r. 1964 je Kotlářka památkově chráněna. V r. 1974 byla zrekonstruována pro středisko ochrany rostlin při Státním statku hlavního města Prahy. V současné době (2014) je Kotlářka komerčně využívána a funguje jako restaurace a penzion.

Košířský hřbitov – byl zřízen a vysvěcen 17. 12. 1876. Nejstarší náhrobky jsou umístěny při východní obvodové zdi, tedy vpravo od vchodu. Jsou zde pohřbeni starostové Košíř Matěj Hlaváček a František Lamač, nebo např. Adolf Pěkný, stavitel a košířský radní či Pravoslav Flak, filmový dokumentarista a tvůrce krátkého filmu.

